

Knjižnica Laško

razstava

**120 let
Planinskega vestnika ter
Fran Orožen in
začetki slovenskega planinstva**

29. september – 20. oktober 2015

v času odprtosti knjižnice

Razstavo ob 120-letnici izhajanja Planinskega vestnika je pripravila Planinska zveza Slovenije.

Planinski vestnik je začel izhajati l. 1895. Velja za najstarejšo slovensko revijo, ki nepretrgoma izhaja še danes. Ves čas jo izdaja Slovensko planinsko društvo oz. Planinska zveza Slovenije; namenjena pa je vsem ljubiteljem gora.

Planinski vestnik že 120 let spremlja dogajanje v naših gorah, zato predstavlja najpopolnejši arhiv zgodovine slovenskega planinstva.

Na razstavnih panojih se nahajajo naslednje vsebine:

V prvem hodniku:

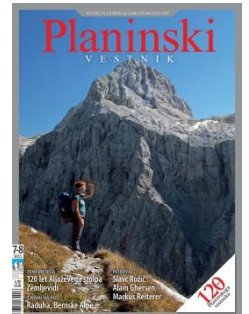
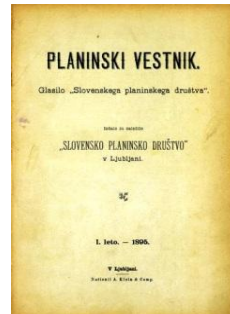
- prva številka Planinskega vestnika in vsi odgovorni uredniki;

V srednjem hodniku:

- spreminjanje podobe revije skozi čas;
- predstavitev vsebin, ki jih obravnava Planinski vestnik;

V prvem nadstropju:

- tri teme, ki so še posebej močno zastopane v Planinskem vestniku: gore in ljudje, alpinizem, varstvo narave.

Razstavo o Franu Orožnu smo pripravili v Knjižnici Laško. Večina spremnih tekstov je povzetih po publikaciji Znani Laščani Metke Kovačič. Knjižno gradivo je deloma izposojeno iz različnih knjižnic, pri slikovnem in dokumentarnem gradivu pa gre večinoma za kopije originalov, ki so v lasti Slovenskega planinskega muzeja.

Laščan **Fran Orožen** (1853-1912) je bil geograf in zgodovinar. Učil je na učiteljskih, pisal učbenike in razprave ter prirejal zemljevide in atlase za slovenski jezik.

Na razstavi je predstavljena Orožnova vloga pri začetkih **slovenskega planinstva** kot organizirane dejavnosti. Tu gre za njegovo delovanje v **Slovenskem planinskem društvu**, ki ga je ustanovil l. 1893 in mu predsedoval do l. 1908. Bil pa je tudi pobudnik in prvi urednik revije **Planinski vestnik**, ki je začela izhajati l. 1895.

V prvem hodniku se nahajajo:

- v obokih so Orožnova knjižna dela – učbeniki geografske in zgodovinske stroke, najobsežnejše in najpomembnejše delo Vojvodina Kranjska – ter prvi letniki revije Planinski vestnik;
- v vitrinah je predstavljeno življenje, delo in pomen Orožna, nekateri njegovi članki, objavljeni v Ljubljanskem zvonu in Planinskem vestniku, fotokopija prirejenega Haardtovega zemljevida, spominski zapisi ob obletnici Orožnovega rojstva idr.;
- v omari je postavljena pomembnejša literatura o Franu Orožnu, npr. publikacija Toneta Strojina, zapis v Znanih Laščanih in geslo v Slovenskem biografskem leksikonu.

V srednjem hodniku so:

- v vitrinah je predstavljen Orožen kot predsednik SPD in urednik Planinskega vestnika (dokumenti o imenovanju za predsednika, pravila in zapisniki društva, poročila o delovanju) in nekateri odsevi začetkov planinstva v današnjem času (mdr. razstava l. 1993 v Knjižnici Laško in muzejski zbirki).

Na balkonu v 1. nadstropju

- v vitrinah: o Orožnovi koči (fotografije, predstavitev v planinskih monografijah, članki o obletnici) in nekaj utrinkov iz začetkov organiziranega planinstva na Slovenskem (piparji, reviji Planinski škrt in Planinski šaljivec, zapisnik Savinjske podružnice, Aškerčevo "planinsko udejstvovanje").